

Instrumenti ALUM metodes ieviešanai

Vebinārs | 12-02-2025

Inta Dimante-Deimantoviča, vadošā pētniece

interreg-baltic.eu/project/trust-alum

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

SUSTAINABLE WATERS

TRUST ALUM

BUILDING TRUST IN TARGET GROUPS FOR ALUM TREATMENT - AN EFFECTIVE, YET MISUNDERSTOOD METHOD FOR WATER QUALITY IMPROVEMENT

TRUST ALUM

- Tehniskās un monitoringa prasība
- Ceļvedis soli pa solim
- Ieteikumi

Tehniskās un monitoringa prasības

Mērķis – sniegt skaidras vadlīnijas pašvaldībām par to kā orientēties ALUM metodes izmantošanā ezeru attīrīšanai

1. Saziņa un diskusija ar LHEI;
2. Vienošanās par izpēti;
3. Iesniegums VVD.

Ceļvedis

Mērķis – norādes, kurus ezerus izvēlēties ALUM metodei, kā plānot izmaksas, īstenot un ilgtermiņā uzturēt rezultātu

- Ezeri ar lielu ārējā fosfora pieplūdumu;
- Zemu pH (ne zemāk par 6 gada griezumā);
- Ļoti sekli ezeri (ūdens dziļums vismaz 2 m);
- **Aizsargājami ezeri**
- **Vismaz 10 grādi temperatūra ūdenī (maijs – oktobris)**

- Vai ir zemūdens kabeļi, caurules, strūklakas, citi objekti, kas var tikt bojāti?
- Aizsargājami arheoloģiski objekti, sugas utml?
- Kravnesība ceļiem, tiltiem, cik mitra, purvainā ir apkārtējā vide, vai ir no kokiem, krūmiem brīva pieeja?

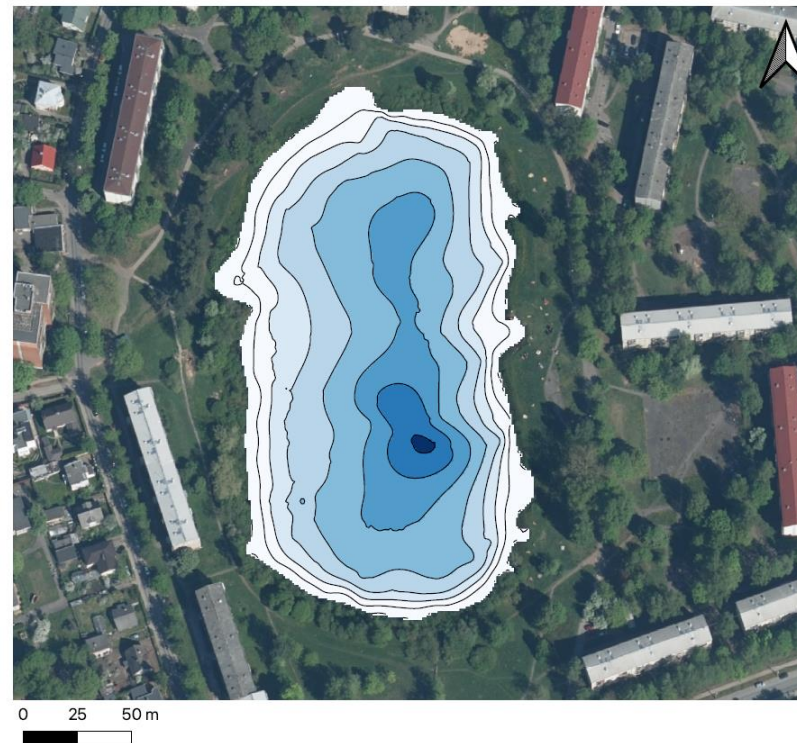
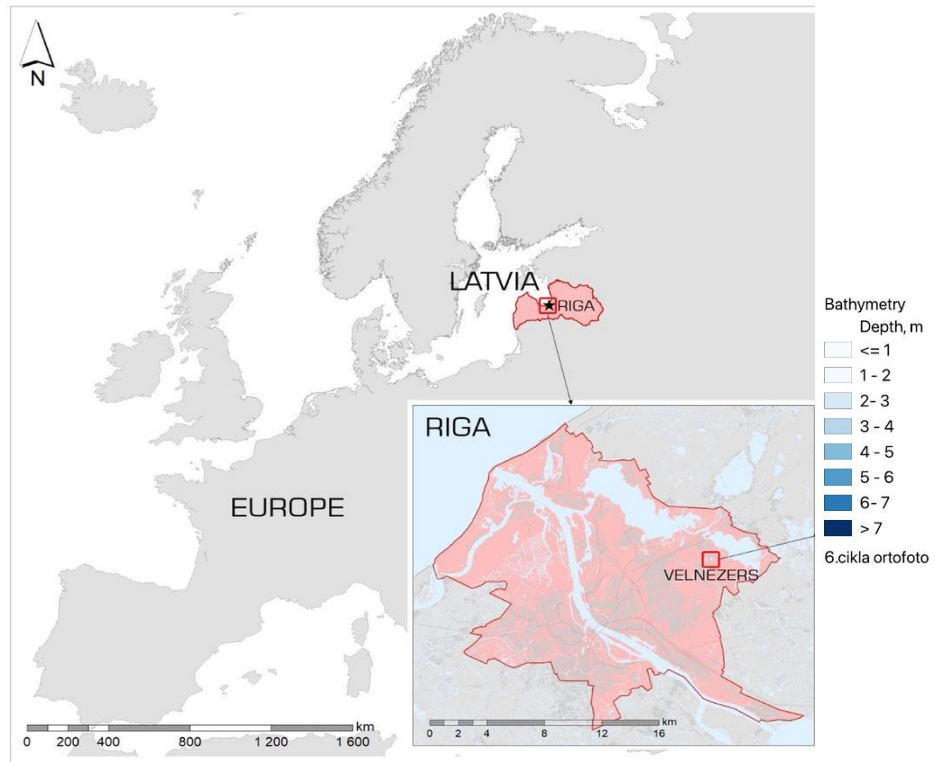
Izmaksu plānošana un sagatavošanās

- Ja nekādu datu par ezeru, pirmreizējā izpēte līdz **670 EUR + PVN** ;
- Pirms apstrādes īstenošanas nepieciešama modeļa izstrāde no **960 EUR + PVN**;
- Modeļa izstrādei nepieciešami dati par ūdens līmeņa izmaiņām, ekoloģiskajiem parametriem gadu pirms ezera apstrādes līdz **15 000 EUR + PVN**;
- Ezera apstrādei nepieciešama aktuāla dziļuma karte, no **600 EUR + PVN**;

Pašvaldības iesaiste

Esošās informācijas apkopošana	Ūdens līmeņa mērījumi 1x nedēļā;	Ietekmes uz vidi sākotnējā novērtējuma sagatavošana sadarbībā ar LHEI
	Iesaiste lauku darbos (laiva, mērījumi); Vietas sagatavošana, tehnikas īre, vietas sakopšana	Zivju eksperta atzinums; Biotopu eksperta atzinums

Dziļuma karte

Ko monitorēt?

Photo: Inta Dimante-Deimantovica

- Ūdens līmeņa izmaiņas 1x nedēļā;
- Ūdens ķīmija – 1x mēnesī;
- Ūdens fizikālie parametri – 1x mēnesī;
- Zooplanktons – 4x gadā;
- Zoobentoss – 4x gadā;
- Fitoplanktons – 4x gadā;
- Hlorofils – 4x gadā;
- Zivis – 1x (pirms) eksperta atzinumam;
- Makrofīti – 1x (pirms) eksperta atzinumam;
- Papildus, ja citi nosacījumi.⁷

Pēc apstrādes

Nepieļaut fosfora ieplūšanu (notekūdeņi, WC izveidošana, laipu ierīkošana utml), pH pazemināšanos

Monitorings:

- Ideāli 4x gadā pēc apstrādes (vismaz 1 gadu);
- Minimums 2x (pavasaris pēc ledus kušanas, vasaras beigās (pirms ūdens sajaukšanās) 1 gadu;
- Ideāli monitoringu atkārtot katru otro gadu 2x gadā, lai redzētu izmaiņas un izvērtētu efektivitāti;
- **Sākot no 1500 EUR +PVN**

Turpmākas aktivitātes

- **Noslēguma vebinārs maijā!**
- **Nākotnes perspektīva**
- **Aptauja**

Ieteikumi

Mērķis – atvieglot valsts iestāžu lēmumu pieņemšanas procesu, lai piešķirtu finansējumu jauniem attīrīšanas pasākumiem ar ALUM metodi un, ja nepieciešams, uzsāktu grozījumus normatīvajos aktos

- Vai mums ir vai kādi varētu būt finansējuma avoti, atbalsta mehānismi atbalstam?
- Zivju fonds?
- Vai turpmākai metodes ieviešanai nepieciešami normatīvo aktu grozījumi?
- NATURA 2000?
- Aizsargājamās teritorijas???

Co-funded by
the European Union

LATVIJAS
HIDROEKOLOĢIJAS
INSTITŪTS

Stockholm
Environment
Institute

RIGA

SUSTAINABLE WATERS

TRUST ALUM

VATTENRESURS

LAKE RESTORATION

SWEDISH UNIVERSITY
OF AGRICULTURAL
SCIENCES

Ministry of Environmental
Protection and Regional
Development
Republic of Latvia

State Environmental
Service
Republic of Latvia

Paldies!

Vebinārs | 12-02-2025

Inta Dimante-Deimantovica

e-pasts: inta.dimante-deimantovica@lhei.lv

interreg-baltic.eu/project/trust-alum

Interreg Baltic Sea Region 2021-2027 Programme's funded project
«Building trust in target groups for ALUM treatment – an effective, yet
misunderstood method for water quality improvement» (TRUST ALUM)

